

az adatbankot *nem szabad azonosítani* sem az információs rendszerrel, sem az automatizált irányítási rendszerrel, *ezeknek csak egyik összetevője lehet;*

téves az a nézet is, hogy az adatbank csupán a vezetés számára tartalmazzon információkat;

nincs értelme automatizálni és adatbankba helyezni az információs forrásállomány azon részét, amelyet *hagyományosan vagy kiegészítéssel* előnyösebben, olcsóbban dolgozhatunk fel;

irréális az az elképzelés, hogy vállalatokon felüli szinten hatalmas homogén adatbázisokat kell létrehozni;

hibás az az elképzelés is, hogy a felsőbb szintek felé haladva, az adatbankok mind aggregáltabb adatokat tartalmazzanak csak és az egyes szintek ne legyenek egymással szervesen összekötve;

nem lehet teljesen egységes rendszerezési elveket alkalmazni az adatbankokban, minthogy az egyes szakterületek adatainak szerkezete eltérő (fa, háló, szekvenciás struktúra);

intenzív vizsgálódásokat kell folytatni a felhasználók körében.

/KLEINOVÁ, L.: Faktografické informace a banky dat – současný stav a perspektivy dalšího rozvoje = Československá Informatika, 18. köt. 5. sz. 1976. p. 132–137./

(Futala Tibor)

Lockheed-elemzés a DIALOG rendszernek a könyvtárakra és felhasználókra gyakorolt hatásáról

Két évi vizsgálódás eredményeként a *Lockheed's Information Systems* három kötetben tette közzé jelentését a nyilvános könyvtárak közvetítő szerepéről a nagyközönség és a gépi adatbázisok közti kapcsolatban. A vizsgálatot a *National Science Foundation* támogatta.

A várakozásnak megfelelően a jelentés szerint a nyilvános könyvtár hatékony csatorna lehet on-line bibliográfiai kereső szolgáltatások számára, de nem minden könyvtár alkalmas ilyen szolgáltatás nyújtására. Kiderült, hogy az on-line szolgáltatás a hagyományosnál több munkaidőt igényel keresésenként, s ha erre a szükséges munkaerőt nem biztosítják, a többi könyvtári szolgáltatás színvonala eshet vissza.

A jelentés szerint az a könyvtár, amely ingyen nyújt on-line szolgáltatást, rendszerint olyan ügyfeleket szolgál ki, akik hajlandóak lennének fizetni is; ugyanakkor az eleve térítést igénylő könyvtárak szolgáltatásait gyakran nem használják. Amikor például négy kaliforniai könyvtár áttért a térítéses rendszerre, a keresések száma havonta átlag 90-ről 24-re esett vissza, később fokozatosan újra emelkedett, bár az eredeti szintet nem érte el.

A jelentés szerint:

az adatbázis használatában szerzett gyakorlat növeli a könyvtárak gyorsaságát, munkájuk hatékonyságát;

a legjelentősebb használói csoportok az egyetemi hallgatók, pedagógusok, műszakiak és könyvtárosok;

a tájékoztatási részleg vezetője jelentős hatással van a szolgáltatás hatékonyságára; végül

az on-line keresőszolgáltatás egyelőre nem módosította jelentősen a nyilvános könyvtárakról az olvasókban kialakult képet.

A jelentés az OMKDK-ban megtalálható a következő címen:

Two year interim report. Investigation of the public library as a linking agent to major scientific, educational, social and environmental data bases. Raktári szám: N 6602.

/Advanced Technology Libraries, 5. köt. 12. sz. 1976. p. 5–6./

(Sárdy Péter)

Az USA Országos Tudományos Alapjának Tudományos Információs Bizottsága

R. C. ATKINSON, az NSF (*National Science Foundation = Országos Tudományos Alap*) ügyvezető igazgatója bejelentette a Tudományos Információs Bizottság (*Science Information Activities Task Force*) létrehozását.

A 16 tagból álló Bizottság, amelyet egy évre, 1977-re hívtak életre, fő feladatai:

vizsgálja felül és tanácsaival segítse az NSF tudományos információs tevékenységét;

vizsgálja meg az NSF tudományos információs tevékenysége, valamint a magánszektor és más országos szervek által – beleértve az Elnök Tudománypolitikai és Műszaki Politikai Hivatalának tervezett tevékenységét is – végzett információs tevékenység közti kapcsolatokat;

vizsgálja meg, milyen szerepet tölt be az NSF az amerikai tudományos és műszaki információ nemzetközi átvitelében;

elemezze a kutatási javaslatok elkészítésének folyamatát, s tegyen javaslatot, melyeket lehetne a leghatékonyabban és leggazdaságosabban felhasználni a programcélok végrehajtásában;

adjon tanácsot arra vonatkozóan, hogyan lehetne a meglévő tudományos és műszaki információs rendszereket a lehető legjobban fejleszteni és felhasználni;

készítsen összefoglaló jelentést 1977 végén és tegyen javaslatot az NSF tudományos információs tevékenységére a 80-as években.

/National Science Foundation, Washington/